

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. III. Effectus Martyrij est gratia justificationis quasi ex opere operato, ac plenaria culpæ & pœnæ remissio, si subjectum debitè sit dispositum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

operantis, scilicet ex charitate proximi. Ergo quicumque, & qualitercumque pro fratribus moritur, est verus & propriè dictus Martyr: nulla consequentia.

39. *S. Thom.* Atque hinc studio factum existimo, ut S. Tho. q. 124. a. 5. ad 3. dum ait, etiam defensionem Reip. si in Deum referatur, esse causam Martyrij, tamen alto involvat silentio, cur Ecclesia non colat ut Martyres eos, qui in bello iusto moriuntur, pro ut sibi objecerat in eodem tertio argumento, ad quod ibi responderet.

An in aliquo casu defensio Reip. possit esse causa veri Martyrij. An milites si occiduntur volentes se jam dedere, aut fugientes possint esse veri Martyres.

Si autem à me quaeritur, in quo ergo casu defensio Reipublicae foret causa Martyrij? Respondeo, si innocens à Tyranno ad mortem postulatus, ultrò se occidendum traderet, ne Deum offenderet. Obligat namque iustitia legalis unumquemque in particulari, ut moriatur pro populo, & non tota Republica pereat. Sed & milites in bello fidei erunt Martyres si jam victi, odio religionis occiduntur, siue si occiduntur volentes se jam dedere, & arma abjicientes, & ipsi ob eam causam mortem acceptent.

Idem assero de ijs qui in fuga occiduntur, aut etiam reluctantes, non conando alteri malum simile inferre. Haec enim reluctatio non est propria resistentia, sed instar fugae: Patet in eo qui leviter reluctaretur iustitiae publicae, non conando ministris inferre gravius malum qui fugienti similis haberetur; minimè autem diceretur positivè resistens vim inferendo.

40. *Quid si Tyrannus praeter veram virtutem alios praetextus fingat?*

Huc usque de essentia Martyrij, quae integra perseverat, tamen occidens praeter veram virtutem, alios praetextus fingat. Nam etiam Judaei alia praetextu peccasset in legem Moysi &c. ideoque illum tamquam malefactorem videri volebant occidisse, & tamen quis ambigat Martyrem fuisse, imò caput Martyrum? Profectò in primitiva Ecclesia (ait quidam) vix Martyres alij, quam qui sub praetextu subversionis Reip. licet verè pro Christo, occiderentur. Quod ego vix aut ne vix quidem credo.

Quid si titulus sit mixtus?

Sed quid si aliquis occidatur ex titulo mixto, & à parte rei existente, v. g. partim in odium fidei, partim quòd contra justam Reipublicae legem peccaverit? Respondet idem Auctor non fore Martyrem, quia ex delicto meretur mortem; adeoque tamquam malefactor moritur: secus si delictum non esset de se sufficiens, ut mortem mereretur.

41. Ego autem non video quid repugnet aliquem mori & tamquam malefactorem, & tamquam Christianum. Moriatur ergo

pro peccato, moriatur etiam pro fide Christi aut vera virtute, quamvis gloria Martyrij minuatur, quia partim patitur ut malefactor, cur totaliter extinguatur cum etiam verè patitur pro Fide Christi, aut vera virtute?

Sed de his satis. Ad effectum Martyrij vocat nos doctrinae series. Pro quo instituitur

CONCLUSIO III.

Effectus Martyrij est gratia justificationis quasi ex opere operato, ac plenaria culpae & poenae remissio, si subiectum debite sit dispositum.

Martyrium parvulis conferre gratiam habitualementem, quae iustificetur à peccato originali adeò certum est, ut non sine temeritate, ne dicam magno errore, negari possit. Probat ex sensu Ecclesiae, quae non frustra (D. Aug. auditis lib. 3. de libero arbitrio c. 23.) etiam infantes illos (nominè prorsus excepto) qui, cum Dominus Iesus Christus necandus ab Herode quaereretur, occisi sunt, in honorem Martyrum receptos commendat.

Unde cantat in collecta diei festi SS. Innocentium: Deus cuius hodiernè die praeconium Innocentes Martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt. Et in hymno: Salvete flores Martyrum, quos lucis ipso in limbo, Christi insecutor sustulit, cum turbo nascentes vestis.

Eosdem tamquam tales praedicant omnes SS. Patres & DD. Ecclesiae, quidquid pauci sine ratione contradicant. Sufficit testimonium S. Leonis Papae Ser. 1. de Epiph. c. 3. Quos rex impius eximit mundi, Christus inserit caelo, & quibus necdum sanguinis sui impendit redemptionem, iam Martyrij tribuit dignitatem.

Quis autem ambigat multos ex illis necdum fuisse iustificatos à peccato originali? Etenim varij erant proles infidelium Judaeis permixtorum; plures quoque necdum erant oetuduo nati, adeoque nec circumcisi. Deinde esto fuissent omnes antea iustificati, cur tamen magis quam alij parvuli in gratia discedentes, colerentur specialiter ab Ecclesia tamquam sancti, si ratione mortis illatae specialem gratiam, aut sanctitatem non accepissent? Neque enim venerantur ob Circumcisionem, sed ob mortem toleratam pro Christo.

Porro

43. Porro quæ SS. Innocentium, eadem est ratio aliorum parvulorum, si contingat illos pro fide Christi, aut vera virtute occidi. Quid enim speciale potest in istis excogitari, quod non in alijs? Unde D. Leo Ser. 2. in Epiph. Ita Christus, ut nullum tempus ei esset absque miraculo, ante usum lingua potestatem verbi tacitus exercebat, & quasi iam diceret; Sinite parvulos venire ad me, talium est enim regnum caelorum: nova gloria coronabat infantes, & de initijs suis parvulorum primordia consecravit, ut discretum, nullum hominem incapax esse divini Sacramenti, quando etiam illa aetas gloria esset apta Martyrii.

Hoc igitur privilegium Innocentium non est personale, dabitur alteri cuicumque, qui perdidit animam suam propter Christum. Qui enim (teste D. Aug. lib. 13. de Civit. c. 7.) generaliter dixit: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto &c. alia sententia istos fecit exceptos, ubi non minus generaliter dixit: Qui me confessus fuerit &c. Et alio loco: Qui perdidit animam suam propter me &c. Certè minus generaliter dixisset, si non quemadmodum primam sententiam, ita & posteriori omnes omnino parvulos & adultos comprehensisset. Quod ergo Christus praestitit Innocentibus, idem præstare paratus est omnibus parvulis pro ipso similiter morientibus.

Et quid illud? Edoceat D. Aug. l. 3. de Symbolo ad Catechumenos c. 4. Praestitit eis Christus ut pro Christo morerentur, praestitit ut suo sanguine ab originali peccato diluerentur. Nati sunt ad mortem, sed continuo eos mors reddidit vite.

Hinc appositè Clemens lib. 5. Constit. Apostolicarum c. 7. Quamvis fuerit Catechumenus, letus discedat: passio enim quam pro Christo sustinet cedit ei in veriorum Baptismum; quoniam ipsæ re ipsa commoritur Christo, alij in figurâ.

44. Quod probè intelligens D. Subtilis 4. dist. 4. q. 3. a. 2. Si quis, inquit, persequitur matrem gravidam; eadem de causa persequitur parvulum in utero eius: ergo si mater occiditur pro iustitia, similiter & parvulus. Si autem parvulus occideretur extra uterum haberet Baptismum sanguinis, si pro iustitia vel fide occideretur, etiam non baptizatus: ergo eodem modo rationale est quod Deus non contemnet eum, pro simili causa in utero matris passum. Planè, non contemnet eum præsertim si Tyrannus expressè intendat parvulum occidere. Nam si occidat matrem nesciens eam esse gravidam, res est incerta.

Negat Præpositus ad q. 68. a. 3. dub. 6. Probat, quia proles est distinctum sup-

positum, cuius mors non sufficienter intenditur in odium Christi, quod Tyrannus velit matrem occidere. Confirmat Primò; si quis occidat virginem nolentem pati detrimentum virginitatis, non ideo alius erit censendus Martyr, qui per accidens occidetur ex negligentia eius, qui virginem invasit. Confirmat Secundo; puer non videretur Martyr quo casu aliquis volens matrem in odium religionis occidere, simul vellet occidere infantem, ut alius consanguineus adeat hereditatem, vel quia est proles inimici sui.

Sed his non obstantibus contraria sententia, quam docet Regius ad q. 66. a. 12. dub. 1. n. 123. secutus Gabr. 4. dist. 4. q. 2. a. 3. dub. 2. Henriquez de Baptismo c. 38. & alios, videtur probabilior: quia etiam tali casu occiditur propter Christum, seu perdit animam suam causâ Christi; plaga siquidem ex qua moritur inferitur ex odio Christi, etsi mors parvuli expressè non intendatur.

Confirmatur, quia etsi Tyrannus aliquem vulneraret etiam cum expressa intentione non occidendi, & taliter ut per se non foret nata sequi mors, sed tantum ratione conditionis personæ ab occisore ignoratæ, adhuc verus esset Martyr,posito quod mors re ipsa inde sequeretur.

Nunc ad probationem Præpositi Respondet: proles est distinctum suppositum physicè, concedo; moraliter, nego. Appello Doctorem Subtilem supra n. 2. Quantum inquit, ad servitutem temporalem, filius dum est in utero, non est distinctus à matre: non enim habet Dominum dominum in parvulo, nisi quia in matre.

Unde qui emptione, vel aliter accipit dominium matris, etsi ignoret eam gravidam, simul fit Dominus parvuli absque alia expressiori intentione: nam partus sequitur ventrem L. Partum 7. Cod. de Rei vendicatione: Partum ancille matris sequi conditionem, nec statum patris in hac specie considerari, explorati iuris est. Ergo similiter sufficienter intenditur mors prolis in odium Christi, quod Tyrannus velit occidere matrem, cui occisioni per se, id est, ut plurimum, mors prolis conjungitur. Ex quo patet solutio primæ confirmationis.

Ad secundam dico: talis puer videretur Martyr, quia alij sunt falsi prætextus, vel si vera motiva & sola, transeat non videretur Martyr: Igitur (inset Præpositus) eo ipso quod Tyrannus tendit in matrem, non sufficienter ad rationem Martyrii censetur tendere in prolem: alioquin in casuposito censetur tendere, cum quodlibet aliud

Maximè si latere cognolescantur

45. Imò esto ignorantur, Regius, Gabr., Henriquez.

46. Cum tunc proles sit unum suppositum morale, Scotus.

Et partus sequatur ventrem, L. 7. Cod. de rei vendic.

47.

Et ex promissione Christi generalis. S. August.

S. August.

Clem. 7.

44. Scotus.

Eriam respectu parvulorum in utero matris laetentium.

Præpositus.

aliud motiſum appoſitum non poſſet deſtruere ſufficientem tendentiam in prolem, quæ eo ipſo neceſſariò invenitur quò Tyrannus tendit in matrem.

Reſpondeo negando conſequentiam, & ejus probationem; quoniam motiſum acquirendi hæreditatem ſi ſolum eſt, licet non deſtruat tendentiam in prolem, hoc eſt, intentionem occidendi, ut patet; deſtruit tamen tendentiam ſufficientem ad rationem Martyrij, hoc eſt, intentionem occidendi in odium fidei, quæ planè neceſſaria eſt, aded, ut ſi duo Catholici, eodem modo diſpoſiti ab eodem Tyranno occiderentur, unus tamen in odium fidei, alter autem ut Tyrannus adiret ejus hæreditatem, prior eſſet Martyr, ſecus poſterior.

48. Licet ſimul occideretur ut occidens adiret hæreditatē.

Dixi notanter, ſi ſolum eſt; quia non video, quin aliquis eſſet verus & propriè dictus Martyr, eſſi ſimul occideretur in odium religionis, & ut occidens poſſet adire ejus hæreditatem; nam revera occiditur pro fide Chriſti aut verà virtute, quamvis non ſolà.

Ceterùm particularem intentionem poſſe deſtruere generalem apertiffimè oſtenditur in Sacerdote, qui per intentionem generalem conſecrat omnes guttas vini intrinſecùs adhærentes calici, niſi per particularem intentionem aliquas excludat. Conſimiliter conſecrat omnes hoſtias ante ſe poſitas ad conſecrandum, niſi particulariter aliquas excludat. Licet ergo Tyrannus occidens matrem in odium fidei, per generalem intentionem ex eodem motivo velit occidere prolem; attamen deſtructio illius per intentionem particularem directè oppoſitam, cur erit impoſſibilis?

49. Concluſioni non obſtat Conc. Trident.

Huc uſque de juſtificatione parvuli; cui minimè obſtat Concil. Trident. docens ſeſſ. 6. c. 4. eam non poſſe fieri poſt Evangelium promulgatum ſine lavacro regenerationis aut ejus voto; loquitur quippe de eo; quod ordinariè & per media à Deo inſtituta ad noſtram ſalutem fieri ſolet; quale non eſt Martyrium. Agit enim contra hæreticos noſtri temporis, qui negant Baptiſmum eſſe pueris neceſſarium, affirmantque illos ſine illo, etiam ordinariè, in fide parentum poſſe ſalvari.

Definiens baptiſmum eſſe neceſſarium;

Unde ſeſſ. 7. eodem damnans, & hanc ſuam ſententiam explicans can. 5. de Baptiſmo ait: *Si quis dixerit Baptiſmum liberum eſſe, hoc eſt, non neceſſarium ad ſalutem; anathema ſit.*

Scotus.

Herculè effectum Martyrij non evacuat neceſſitatem Baptiſmi; vel ex hoc ſolo ſatis probatur, quòd, ut dicit Scot. 4. diſt. 4. q. 6. n. 4. & infra latius explicabitur,

baptizatus Baptiſmo ſanguinis, ſi poſtea eſt nobiſcum viator, tenetur affectu, & pro loco & tempore recipere effectum Sacramentum, id eſt, Baptiſmum ſummus.

Accedit nullam regulam tam generalem eſſe, quin pati poſſit aliquam exceptionem. Porò non excipi ſine fundamento Martyrium parvulorum, arbitror ex dictis ſatis maniſeſtum.

Neque minor eſt ratio excipiendi Martyrium adulatorum, imò major; in his enim mors habet formaliter rationem Martyrij, & confeſſionis Chriſti; materialiter autem ſolum in parvulis, qui non loquendo, ſed præciſè moriendo conſentitur.

Itaque Martyrium conferre adultis gratiam habitalem quaſi ex opere operato eſt communior SS. Patrum & DD. Eccleſiæ ſententia. Profectò ſi aliquid probant Scripturæ ſuperiùs allegatæ, & dicta SS. Patrum, quid minus effectum gratiæ ſanctificantis ſine merito, vel ſupra illud, hoc eſt, quaſi ex opere? Alioquin quid ſpeciale dabitur illi viro, qui animam ſuam perdidit propter Chriſtum? Et tamen aliquid ſpeciale ipſi promittitur.

Dices; dabitur ei aureola Martyrij, remiſſio omnis pœnæ, & major gratia ex opere operantis.

Sed contra; etiam parvulis dabitur aureola, & remiſſio omnis pœnæ præter gratiam ſanctificantem, quam accipiunt ex opere operato, hoc eſt, abſque eorum merito, cujus ſunt incapaces. Cur ergo illam negabimus adultis?

An forè quia adulti merentur per voluntatem ſuſcipiendi Baptiſmum, ideo non accipiunt gratiam juſtificantem ex opere operato per realem ſuſceptionem Baptiſmi? Abſit ut opus meritum impediatur effectum Sacramenti, quin imò perfectiori diſpoſitioni, perfectior correſpondet gratia ex opere operato, ut dictum eſt diſp. præced. ſeſſ. 5. Concluſ. 1.

Unde ſicuti parvulus numquam accipit tantam gratiam per Baptiſmum, quantum adultus; raro etiam peccator in Sacramento Penitentitiæ tantam, quantum juſtus; pari ratione numquam parvulus accipit tantam gratiam per Martyrium, quantum adultus; raro etiam peccator tantam, quantum juſtus.

Sanè ſi adultus per Martyrium non accipit gratiam niſi ex opere operantis, quomodo paſſio pro Chriſto cedit Catechumeno in veriore Baptiſmum? Cedit tamen juxta Clementem ſupra, & alios SS. Patres.

Ceder omnino, inquit Adverſarij non

non ratione virtutis, quam habet ad iustificandum; sed quoniam Martyr re ipsa commoritur Christo, alij in figura.

Præclare! Verumtamen num ideo lætus discedet Catechumenus, quia re ipsa commoritur Christo, si non accipit eam gratiam, quam acciperet si commoreretur solùm in figura?

Dices; accipit illam gratiam, sed ex opere operantis. Respondeo; opus operans magis incertum est, quàm opus operatum; unde ex hoc non lætus, sed magis tristis debet discedere. Præterea Catechumenus suscipiens Baptismum fluminis cum illa dispositione, quam Adversarij requirunt ad Baptismum sanguinis, præter gratiam ex opere operato, accipiet aliam ex opere operantis. Quæ hæc ergo causa lætitiæ, si Martyrium confert gratiam solùm ex opere operantis?

Dixi autem, quasi ex opere operato; quia gratia sanctificans ex opere operato propriissimè sumitur pro illa gratia, quæ sine merito, vel supra illud confertur per aliquod opus, v.g. Sacramentum, prout opus est ministri, & ex vi institutionis suæ: & tali modo Martyrium non confert gratiam ex opere operato; quia actio ministri mala est; actio autem patientis ad hoc specialiter non est instituta, ut gratiam conferat; ubi enim talis institutio legitur? quamvis Deus ex sua liberalitate promiserit dare specialem gratiam illud opus facienti, id est, mortem pro se patienti.

Atque hoc est quod dicit D. August. lib. 13. de Civit. cap. 4. Nunc verò maiore & mirabiliore gratia saluatoris in usus iustitiæ, peccati pena conversa est. Tunc enim (in paradiso) dictum est homini: Morieris si peccaveris. Nunc dicitur Martyri: Morere ne pecces.

Et c. 7. Mors ergo non ideo bonum videri debet, quia in tantam utilitatem, non vi suâ, sed divinâ opitulatione conversa est: ut quæ tunc metienda proposita est, ne peccatum committeretur, nunc suscipienda proponatur, ut peccatum non committatur, commissumq; deleatur, magnæq; victoriæ debita iustitiæ palma reddatur.

Commissum, inquam, deleatur, non unum, aut alterum, non hoc tantum, vel illud; sed, ut delicta omnia dimittantur: verba sunt ejusdem S. Doctoris in eodem capite.

Et verò quomodo magnæ victoriæ debita iustitiæ palma redderetur, si non plenariè remitteretur culpa, & pœna? Numquid (ait D. Cyprianus epist. 73.) potest vis Baptismi esse maior, aut potior quam confessio? quàm passio? et quis coram hominibus

Christum confiteatur, & sanguine suo baptizetur? Baptismus autem numquid plenariè remittit culpam & pœnam? Nemo Catholicus dubitat.

Nec ergo dubitare debemus quin eandem remissionem conferat Martyrium: quod SS. Patres non solùm comparant, sed etiam præferunt Baptismo in efficacia. Neque enim (utor verbis D. August. supra) tanti sunt meriti, qui cum mortem disferre non possent, baptizati sunt, deletisq; omnibus peccatis ex hac vita emigrarunt: quanti sunt hi, qui mortem disferre cum possent, ideo non distulerunt; quia maluerunt Christum confitendo finire hanc vitam, quam eum negando ad eius Baptismum pervenire.

Hinc Innocentius III. in cap. Cum Martine. §. finali, requisitus, quare fuerit mutatum, quod in secreta B. Leonis, secundùm antiquiores codices continetur, sic videlicet: Annue nobis Domine, ut anima famulus tui Leonis hæc proficit oblatio: cum in modernis sacramentarijs habeatur: Annue nobis quesumus Domine, ut intercessione Beati Leonis, hæc nobis proficit oblatio, Respondet: Quod cum sacra Scriptura dicat auctoritas, quod iniuriam facit Martyri, qui orat pro Martyre: idem est ratione consimili de alijs Sanctis sentiendum.

Sed ubi hoc Innoc. legerit in Scriptura ignoro. Scio dictum esse D. August. ferm. 17. de verbis Apostoli: Iniuria est pro Martyre orare, cuius nos debemus orationibus commendari: certavit enim contra peccatum usque ad sanguinem.

Idem Tract. 84. lib. in Joannem: Ideo quippe ad ipsam mensam non sic eos (Martyrès) commemoramus, quemadmodùm alios, qui in pace requiescunt, ut etiam pro eis (Martyribus) oremus, sed magis ut orent ipsi pro nobis, ut eorum vestigijs adhareamus, quia impleverunt ipsi charitatem, quâ Dominus dixit non posse esse maiorem.

Indubiè autem, si Martyrium non deleteret omnem culpam & pœnam, esset pro Martyre orandum, & sacrificandum, sicut pro cæteris, ut à pœnis restantibus posset absolvi.

Confirmatur; quia Ecclesia eo ipso quo constat de vero Martyrio, etiam immediatè post mortem, invocat & colit Martyrem, tamen certò constet in vita sæpiùs graviter peccasse: ergo supponit omnem culpam & pœnam vi Martyrij esse dimissam; aliunde quippe hoc non potest supponere, cum facile possit contingere, ut actus quo mors acceptatur per se ex opere operantis non sufficiat ad remissionem tot pœnarum restantium.

Fff

Addidj

Ad instar gratiæ baptismalis.

s. August.

Unde Innoc. III. dicit non esse orandum pro Martyre.

55

s. August.

Et Ecclesia invocat & colit Martyrem immediatè post mortem.

§ 3. Ratio cur dicatur quod quasi ex opere operato confertur gratiam.

s. August.

Utrique mundanum ab omnibus delictis.

§ 4.

s. Cyprian.

56. Sicut Baptismus ita Martyrium non confert effectum nisi subiecto debite disposito.

Addidi verò in conclusione: *si subiectum debite sit dispositum*; quia quamvis Martyrium, ut statim dixi, præferatur à SS. Patribus Baptismatis Sacramento, scilicet quoad perfectionem effectus; equidem quoad promissionem dandi gratiam, & remittendi omnem culpam & poenam existimo Baptismum esse æqualem, ne dicam præferendum, utpote qui per se magis est institutus ad illum effectum. Sicut ergo Baptismus non confert effectum gratiæ, aut remissionis omnis culpæ & poenæ nisi subiecto disposito, ita nec Martyrium.

Dubitas de qualitate dispositionis?

CONCLUSIO IV.

Qualis dispositio requiritur & sufficit ad effectum Baptismi, talis requiritur, & per se sufficit ad effectum Martyrij.

57. Quæ autem ad effectum Baptismi eadem requiritur dispositio ad effectum Martyrij.

Mar. ult.

Moveor ad hanc sententiam (quæ est gravium & multorum DD.) præcipuè auctoritatibus SS. Patrum jam sæpius allegatis, in quibus Martyrium in virtute conferendi gratiam, & delendi peccata saltem æquatur Baptismo. Nonne in sacro Eloquio simpliciter promittitur vita æterna morientibus pro Christo, sicuti promittitur baptizatis Mar. ultimo v. 16. *Qui crediderit, & baptizatus fuerit salvus erit?* Quo ergo fundamento major dispositio requiritur ad unum, quàm ad aliud?

Quia sine fundamento major requiritur ad unum quam ad aliud;

1. Cor. 13.

Fundamento, inquis, desumpto vel ex illa Scriptura, quæ promittit vitam æternam morientibus pro Christo: non enim censetur mori pro Christo, qui non moritur ex vero affectu charitatis & dilectionis Dei super omnia. Adde quod dicit Apost. 1. Corinth. 13. vers. 3. *Et si tradidero corpus meum ut ardeam, charitatem autem non habuero nihil mihi prodest.* Ergo ad effectum Martyrij prærequiritur charitas. Ergo in peccatore non sufficit attritio, quæ tamen sufficit ad effectum Baptismi, sed requiritur perfecta contritio.

58. Scripturæ enim quæ requirunt mortem pro Christo ad summam exigunt aliquem affectum.

Debile satis fundamentum ad negandum Martyrio effectum remissionis peccatorum in adultis, quem D. August. tam constanter, & expressissimis verbis illi tribuit. Enimverò quod attinet ad verba Christi Matth. 10. vers. 32. *Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus &c. &*

vers. 39. *Qui perdidit animam suam propter me, inveniet eam*; ad summam probant, mortem in odium Christi illatam, ex affectu aliquo supernaturali esse acceptandam, juxta superius dicta conclus. 1.

An putas quia non conficitur Christum, aut moritur pro Christo, qui ideo conficitur, & moritur ne in æternum perdat Christum? Ausculta diligenter, & animo imprime verba D. August. lib. 13. de Civit. cap. 8. *Si enim diligentius consideremus, etiam cum quisque pro veritate fideliter & laudabiliter moritur, mors cavetur, ideo quippe aliquid eius suscipitur, ne tota commutetur, & secunda insuper, quæ nunquam finitur, accedat. Suscipitur enim anima à corpore separatio; ne Deo ab anima separato, etiam ipsa separaretur à corpore, ac sic totius hominis prima morte completâ, secunda excipiat sempiterna. Quocirca mors quidem, ut dixi, cum eam morientes patiuntur, cumq; in eis, ut moriantur, facit, nemini bona est, sed laudabiliter toleratur, pro tenendo, vel adipiscendo bono. Quod illustrius dici poterat?*

Adde testimonium ipsius Christi loco jam citato v. 28. *Nolite, inquit, timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere; sed potius timete eum, qui potest & animam & corpus perdere in gehennam.*

Interrogatur peccator, an credat in Christum, & obsequens voci Christi, timens eum, qui potest & animam & corpus perdere in gehennam, respondet: *credo.* Occiditur à Tyranno; & cogitare potero Deum perdere animam, & corpus ejus in gehennam? Nolim cogitare, nolim dicere, ne videar improbare, quod Christus approbavit.

Certe in ipsis Scripturis objectis, ad confitendum se, & perdendum animam suam propter se, excitat spe vitæ æternæ dicens: *Confitebor & ego eum coram patre meo. Et: Inveniet eam.*

Accedit (ut omittam, quod Mar. 8. v. 35. addatur: *Propter Evangelium, quod tamen non est objectum affectu charitatis diligendum*) illas Scripturas generatim intelligi de omnibus Martyribus etiam infantibus, quos tamen constat esse incapaces amoris, imò cujuscumque alterius actus virtutis.

Et si queritur, quomodo ergo illi perdant animam suam propter Christum; respondent omnes; quia in odium Christi occiduntur; ita ut ly propter, referatur ad ipsos inferentes mortem, juxta illud Christi Luc. 6. v. 22. *Beati eritis cum vos oderint homines, & cum separaverint vos, & exproberint, & tulerint nomen vestrum tanquam malum propter filium*